

Aan Alle Honkbal- en Softbalverenigingen
Van Kolom Breedtesport
Datum 3 augustus 2017
Onderwerp **Algemene beschouwing inzake voorgenomen reglementswijzigingen Wedstrijdsport-competities Jeugd en Senioren seizoen 2018**

INLEIDING

Binnen de KNBSB-organisatie is de Kolom Breedtesport (bestaande uit vrijwillige KNBSB-leden vanuit de 10 clusters) in samenwerking met de medewerkers van het Bonds bureau verantwoordelijk voor het vaststellen van het Reglement van Wedstrijden (RvW) Wedstrijdsport, zowel voor de Jeugd als de Senioren. In dit document vindt u een algemene beschouwing van de Kolom Breedtesport over een aantal ontwikkelingen in de sport in Nederland en onze sporten in het bijzonder. Op basis van deze algemene beschouwing wordt een aantal wijzigingen in het Reglement van Wedstrijden Wedstrijdsport en de competitieopzet vanaf seizoen 2018 voorgesteld die na bespreking met de doelgroep tot definitieve besluitvorming voor 2018 moet leiden.

TIJDSHEMA

Na publicatie van dit document ziet het tijdschema er als volgt uit:

- Augustus/september 2017 Bespreken voorgenomen beleid met de Kolommen Honkbal en Softbal, het Bondsbestuur en het Management Team van de KNBSB
- September/oktober 2017 Toelichting en bespreking van voorgenomen wijzigingen tijdens de 10 landelijke clusterbijeenkomsten*)
- 23 oktober 2017 Publicatie definitieve reglementswijzigingen, competitieopzet 2018, Reglement van Wedstrijden Wedstrijdsport 2018 en speelkalenders 2018

*) De bespreking van de wijzigingen in de clusterbijeenkomsten komt in de plaats van de jaarlijkse doelgroepoverleggen.

ALGEMENE BESCHOUWING

De KNBSB streeft naar groei van het aantal beoefenaren, het aantal teams en een spreiding van onze sporten over het hele land.

Maatschappelijke ontwikkeling

Uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde Nederlander geleidelijk aan steeds minder tijd aan één sport besteedt. Daar tegenover staat dat de diversiteit van het sportaanbod is toegenomen. Zo'n 20 jaar geleden beoefenden kinderen veelal nog één sport. Tegenwoordig is de agenda van kinderen gevuld met veel meer activiteiten zoals muzikles, dans, ballet en meerdere sporten. Menig ouder heeft momenteel een dagtaak om bijvoorbeeld op zaterdag de kinderen naar de diverse activiteiten te brengen. Ook besteedt de gemiddelde Nederlander meer tijd aan sociale activiteiten zoals de zorg voor het gezin. In het verleden verrichtte vaak één van de ouders betaald werk en was de andere ouder vooral actief met (onbetaalde) activiteiten rondom het gezin.

De welvaart is toegenomen en mede als gevolg daarvan is het aantal en de duur van vakanties eveneens gestegen. Kortom, de keuze om een sport te gaan beoefenen wordt tegenwoordig door meer factoren beïnvloed dan in het verleden.

Ontwikkeling andere sporten

In vergelijking met het verleden heeft er ook een verschuiving tussen de diverse sporten plaatsgevonden. De belangstelling voor individueel sporten zoals fitness, hardlopen en fietsen is enorm toegenomen. Bij de teamsporten is naast de blijvende populariteit van voetbal het meest in het oog springend de groei van hockey. In de 50'er en 60'er jaren was de hockeybond maar weinig groter dan de honkbal- en softbalbond. Maar de laatste jaren is de populariteit van hockey enorm gestegen. Er zijn nu rond de 250.000 hockeyers. Wat kunnen we leren van de ontwikkeling bij het hockey? Opvallend is dat hockey de laatste jaren een sterke ontwikkeling c.q. verandering heeft doorgemaakt met betrekking tot regels en spelopvattingen. Volgens de hockeybond zijn die wijzigingen altijd gericht op het aantrekkelijker maken van de sport.

Sportplezier voor iedereen

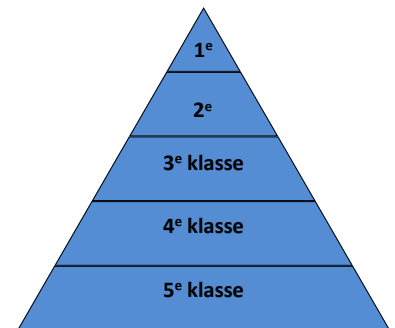
Na deze globale schets van enkele (gewijzigde) omgevingsfactoren doet zich de vraag voor hoe het beleid van de KNBSB met bovenstaande veranderingen rekening houdt. De KNBSB streeft naar de juiste balans tussen opleiden en sportplezier voor iedereen. Iedere speler wil zo veel mogelijk spelen en alle elementen (slaan, lopen, vangen, gooien, fielden) die onze sport zo mooi maken kunnen beoefenen. We zijn een van de weinige teamsporten waarbij de individuele prestatie zo nadrukkelijk aanwezig is.

Aandachtspunt 1: De Wedstrijdsport zodanig inrichten dat deze 'sportplezier voor iedereen' aanbiedt. Door wijzigingen in wedstrijdregels en competitiebepalingen stimuleren dat elke speler voldoende innings kan spelen.

Streven naar 'gezonde' piramidestructuur competities

In de loop der jaren is de competitiestructuur binnen onze sporten veranderd. Door allerlei redenen wijkt de structuur inmiddels af van het ideaalplaatje: een brede basis en een smalle top in elke leeftijdscategorie. Op dit moment is de top van de piramide in verschillende leeftijdscategorieën erg breed, terwijl de basis van de piramide soms erg smal is. Bijvoorbeeld bij de Softbal Dames Senioren:

- 1^e klasse – 2 poules, 19 teams
- 2^e klasse – 1 poule, 12 teams
- 3^e klasse – 5 poules, 47 teams
- 4^e klasse – 8 poules, 73 teams
- 5^e klasse – 1 poule, 4 teams

Een gezonde piramidestructuur is van belang, omdat dit overzicht en duidelijkheid geeft over de structuur in een leeftijdscategorie. De top van de Wedstrijdsporters is dan ook echt in de top van de piramide actief. En de grote groep Wedstrijdsporters speelt daaronder in de klasse die bij zijn niveau hoort. Dit moet leiden tot een evenwichtiger niveauverdeling en dat is positief voor de beleving van de sport!

Aandachtspunt 2: In elke leeftijdscategorie streven naar een 'gezonde' piramidestructuur.

Inspelen op niveaoverschillen in klassen en poules

We constateren dat een team soms door een vereniging, onbewust of bewust (om kampioen te kunnen worden) voor een verkeerde klasse wordt ingeschreven. Daardoor is het team (veel) te sterk of te zwak zijn ten opzichte van de overige teams in een klasse. Zo'n niveaoverschil zorgt voor wedstrijden die eigenlijk voor (vrijwel) niemand leuk zijn en leidt soms zelfs tot gevaarlijke situaties. Daarnaast zien we dat binnen teams de niveaoverschillen tussen de spelers onderling groot kunnen zijn. Dit komt geregeld voor als een vereniging maar net genoeg leden heeft om überhaupt een team in een leeftijdscategorie te kunnen vormen.

Om het hoofd te bieden aan die toenemende niveaoverschillen wordt sinds enige tijd binnen een aantal jeugdklassen gewerkt met:

- een tweede inschrijfmoment en herindeling (BeeBall en Pupillen);
- een voorcompetitie van vijf wedstrijden gevolgd door een herindeling; of
- een splitsing van een competitie na x-aantal wedstrijden en een herindeling op sterkte voor een vervolgcompetitie van x-aantal wedstrijden.

De Kolom constateert dat dit een stap in de goede richting is waar we aan blijven schaven.

Aandachtspunt 3: De Wedstrijdsport zodanig inrichten dat (zeer) grote niveaoverschillen binnen een leeftijdscategorie worden beperkt. Het inschrijven en indelen van teams op het juiste niveau draagt bij aan sportplezier voor iedereen!

Beperkte(re) tijdsbesteding

Als we naar de tijdsbesteding kijken dan vragen onze sporten veel tijd, zeker in vergelijking met andere (team)sporten. Wedstrijden van drie uur speeltijd, dubbelwedstrijden op één dag, een wedstrijdvoorbereiding van 1,5 uur. In vergelijking met andere sporten zoals voetbal (2 x 45 minuten) en hockey (2 x 35 minuten) is het tijdsbeslag van onze sporten groot.

Binnen de honkbal- en softbalgemeenschap wordt hier verschillend over gedacht. Leden die al jarenlang onze sporten beoefenen zijn gewend aan het grote tijdsbeslag, terwijl voor potentiële nieuwe leden dat grote tijdsbeslag juist een overweging kan zijn om voor een andere sport te kiezen.

Opvallend is dat bij avondwedstrijden de tijdsbesteding van sommige wedstrijden korter is geworden: vrijwel geen wedstrijdvoorbereiding omdat mensen moeten haasten vanuit hun werk, velden zonder verlichting waardoor avondwedstrijden alleen bij daglicht kunnen worden gespeeld, (vrijwel) geen mogelijkheid om dubbelwedstrijden op avonden te kunnen spelen. Er lijkt, met name bij senioren, een groeiende belangstelling voor avondwedstrijden ten opzichte van weekendwedstrijden. Tijdens een ledentevredenheidsonderzoek dat in het najaar 2017 door de KNBSB wordt uitgevoerd wordt dit onderzocht.

Aandachtspunt 4: De duur van en wedstrijd (reizen, voorbereiding en wedstrijd) zodanig inrichten dat aan de behoeftes van bestaande en nieuwe leden tegemoet wordt gekomen.

Snelle(re) en aantrekkelijke(re) wedstrijden waarin iedereen veel slaat, gooit en rent

De laatste jaren wordt op veel plekken in de wereld (ook in Nederland) geëxperimenteerd met aangepaste spelregels om te komen tot snellere en aantrekkelijkere wedstrijden waarin iedereen veel slaat, gooit en rent.

Voorbeelden van aanpassingen die de laatste jaren zijn doorgevoerd zijn: slaan vanaf een batting tee, spelen met een aangepast formaat bal, wel of niet een windmill/slingshot/coachtoss, werken met een startcount van 2 wijd 0 slag, wel of niet spelen met een aangewezen slagman, alle spelers in de slagvolgorde en onbeperkt wisselen, werpafstanden vergroten en weer verkorten. Een veelheid van wijzigingen die in de praktijk soms (zeer) succesvol waren, maar soms ook minder succesvol uitpakt.

Geregeld hoor je toeschouwers van een honkbal- of softbalwedstrijd zeggen dat een wedstrijd 'zo traag' verloopt. Dat is onder andere vaak goed zichtbaar tijdens het wisselen van de innings. De KNBSB, maar ook de wereldbond en MLB, heeft om snelheid in het spel te houden zogenaamde speed-up rules bedacht. Iedereen is het erover eens dat er 'snelheid' in het spel moet zitten. Snelheid komt de aantrekkelijkheid van onze sporten ten goede.

Aandachtspunt 5: Bij het doorvoeren van wijzigingen is het streven het spel sneller en aantrekkelijker te maken.

In het verleden zijn de regelwijzigingen bij de jeugd vaak ingegeven om een betere speelbaarheid van onze sporten in elke leeftijdscategorie te realiseren. Als Kolom realiseren we ons dat we daarbij soms iets teveel aan de natuurlijke ontwikkeling van een kind voorbij zijn gegaan. Probeer een kind van vier jaar te leren zwemmen en waarschijnlijk doet dat kind er meer dan twee jaar over. Start een kind met zeven jaar de zwemles, dan is de kans groot dat het kind na zes maanden kan zwemmen. Ook in onze sporten hebben we met de ontwikkeling van een kind te maken. Over het algemeen is een kind van zeven niet in staat een bal die over zijn hoofd gaat te vangen, terwijl een geoefende junior hier vrijwel geen moeite mee heeft. Slaan en pitchen zijn moeilijke onderdelen in onze sporten. Probeer maar eens 60% tot 70% van de pitches 'slag' te gooien. Dat niveau bereikt een speler vaak pas na een behoorlijk aantal jaren oefenen en is in feite onmogelijk voor een basisschoolleerling. Slaan op een gepitchte bal is voor een onge oefend kind moeilijk en ook hier geldt dat het kind al een bepaalde natuurlijke ontwikkeling moet hebben doorgemaakt. Een extra complicatie is dat als het op slaan neerkomt de verwachting van een kind anders is dan die van een volwassene. Een kind wil eigenlijk elke bal slaan, terwijl volwassenen zich realiseren als je 4 van de 10 keer aan slag een honkslag slaat je tot de absolute top behoort.

Aandachtspunt 6: In aanbevelingen en regelgeving inspelen op de natuurlijke en geoefende vaardigheden van spelers in elke leeftijdscategorie.

Lengte honkbal- en softbalseizoen

Het honkbal- en softbalseizoen is relatief kort: van begin april tot eind september. Oorspronkelijk was dat een gevolg van het feit dat het door voetballers als een ‘tweede’ sport werd beoefend. De KNBSB streeft al een aantal jaren naar competities met een minimaal aantal speelmomenten voor elk team. Of dit aantal speelmomenten voldoende is, wordt de komende jaren voortdurend gemonitord.

Er wordt in overleg met de verenigingen onderzocht of extra activiteiten in de herfst- en winterperiode mogelijk zijn. Voor de jongste jeugd organiseren verenigingen reeds diverse indoortoernooien. De belangstelling hiervoor is groot, zoals ook de belangstelling voor honkbal- en softbalscholen in de wintermaanden behoorlijk is.

Aandachtspunt 7: Samen met de doelgroep blijven zoeken naar mogelijkheden en alternatieven om langere en/of meerdere competities binnen een seizoen te spelen.

Tot slot

Met bovenstaande algemene beschouwing over een aantal ontwikkelingen in de sport in Nederland en onze sporten in het bijzonder hopen wij u als Kolom Breedtesport een inblikje te hebben gegeven in onze gedachtesgangen op basis waarvan we regelmatig met wijzigingsvoorstellen voor de Wedstrijdsport komen. Tot slot, als uitgangspunt bij alles wat wij doen stellen we ons telkens weer de vraag: Draagt het bij aan ledenbehoud en ledengroei voor de KNBSB en is het in overeenstemming met onze Grand Slam! Ambitie en met het beleidsplan 2017+ zoals door het congres is vastgesteld?

